

Az ördög a részletekben rejlik

Terjedelem megjelölés nélküli közlemények aránya a társadalomtudományi karok körében

Sasvári Péter¹ - Urbanovics Anna²

Link: <http://doi.org/10.13140/RG.2.2.24029.74729>

Bevezetés

A kutatói előmeneteli rendszerről korábban már írtunk, főleg a kutatási és publikációs előmeneteli követelményekre fókuszálva. Az előmeneteli rendszerek több pilléren nyugszanak, három főbb tevékenység köré szerveződve. Ezek a kutatási, az oktatási és a tudományos közéleti munkavégzés, melyek közül a kutatási tevékenység a leginkább mérhető és metrizálható. A hazai tudományos közösség számára ilyen előmeneteli követelményeket többek között az MTA doktori fokozatszerzés és az egyetemi tanári pályázat is előír.

Jelen tanulmányunkban az egyetemi tanári követelményrendszerhez kötődő, a művek terjedelmére vonatkozó szabályokat tekintjük át. Ez az indikátor alapvetően technikai jelleggel bír, megfelelő és pontos adminisztrációval könnyen szerezhetnek a pályázók általa értékes pontokat a habitus vizsgálat során. Fontosnak tartjuk itt kiemelni, hogy a közlemények pontos rögzítése a szerző érdeke és elsődleges felelőssége, ugyanakkor a könyvtárnak és könyvtári (MTMT) adminisztrátoroknak az ellenőrzés során a precíz ellenőrzésre kiemelt figyelmet érdemes fektetni. A pontos adminisztráció végső soron nem csak a szerző egyéni érdeke, hanem nagyban hozzájárul az intézmény versenyképességének növeléséhez is, hiszen a minél magasabb tisztségben és fokozattal rendelkező munkavállalói kör az intézmény pozicionálást is elősegíti.

A bevezető fejezet után a művek terjedelmére vonatkozó szabályozást tekintjük át. Ezt követően vizsgálatot végzünk 30 társadalomtudománnyal foglalkozó egyetemi karok körében a terjedelem megjelölése nélküli közlemények arányát tekintve, melyből képet kaphatunk arról, hogy ezen egyszerű technikai adat pótlásával mennyivel több közlemény számíthatna a szerzők habitusvizsgálatánál.

A művek terjedelmére vonatkozó szabályozás

A Magyar Akkreditációs Bizottság Testületének 2020/6/IV/2. számú határozatával módosított, 2019/5/VII/4. számú Testületi határozattal elfogadott Útmutató alapján az **egyetemi tanári pályázónak csatolnia kell az MTA doktora cím elnyerésére benyújtott pályázatok habitusvizsgálatánál alkalmazott numerikus tudományterületi mutatók közül a lineáris paraméterek adatait.**³

Pszichológiai tudományok tudományág területén: a kiemelkedő tudományos munkásság értékeléséhez az MTA szakterületi (II. Filozófiai és Történelemtudományok Osztályának Pszichológiai) Bizottsága által az MTA doktora pályázat benyújtásához előírt, a két eltérő terület (társadalom- és természettudományi profil) szerint meghatározott minimumkövetelmények arányos teljesítése (minimum 75%) szükséges.

A többi tudományterületen, a publikációs tevékenység hatásának értékelésénél a MAB az MTA doktora cím elnyerésére benyújtott pályázatok habitusvizsgálatánál alkalmazott numerikus tudományterületi

¹ Egyetemi docens, Nemzeti Közsolgálati Egyetem Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közszerkezési és Infotechnológiai Tanszék, 1083 Budapest, Ludovika tér 2. E-mail: Sasvari.Peter@uni-nke.hu

² PhD hallgató, Nemzeti Közsolgálati Egyetem Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola, 1083 Budapest, Ludovika tér 2. E-mail: anna.urbanovics@gmail.com

³ Útmutató egyetemi tanári pályázat összeállításához és értékeléséhez, <https://www.mab.hu/wp-content/uploads/2020/09/%C3%9A%20mutat%C3%B3.pdf>

mutatók közül a lineáris paraméterek (röviden MTA doktori követelmények) legalább **kétharmadának** teljesülése esetén adható pont.

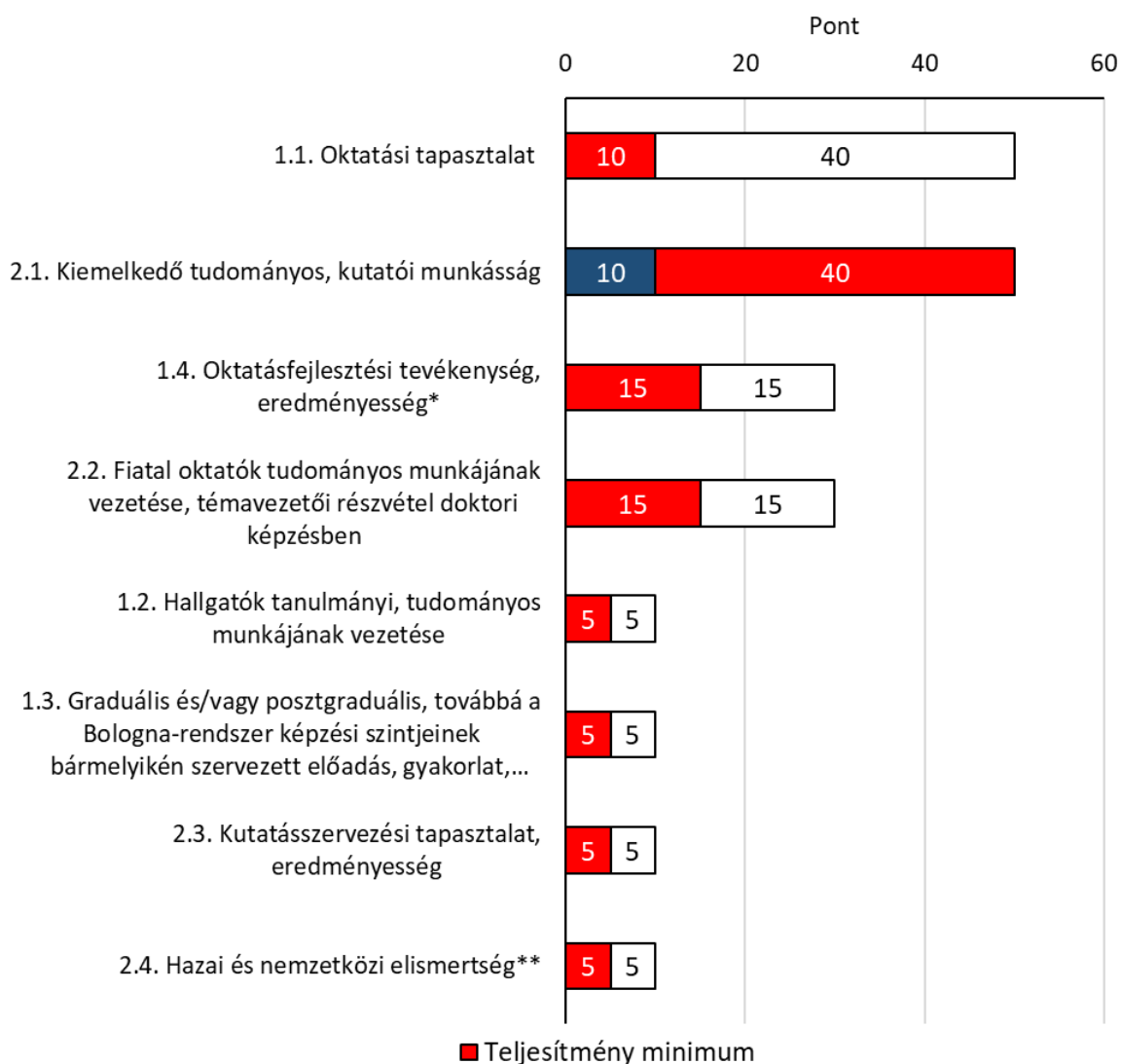
Az MTA doktora cím elnyerésére benyújtott pályázatok habitusvizsgálatánál alkalmazott numerikus tudományterületi mutatók közül a lineáris paraméterekre **további százalékos** utalásokat találhatunk a „**speciális szempontok**” vagy „**adható további pontok**” között az alábbi tudományterületeken⁴:

- Bölcsészettudományok tudományterület, **Pszichológiai tudományok** tudományágnál,
- **Műszaki tudományok** tudományterületen,
- **Orvos- és egészség tudományok** tudományterületen (kivéve: Sporttudományok tudományág) (citációs követelmények),
- **Gazdaságtudományok**nál,
- **Társadalomtudományok**nál,
- **Hadtudományok** tudományágnál,
- **Természettudományok**nál.

Az egyes egyetemi tanári tudományterületi értékelő lapokon, az MTA doktori követelmények százalékos értékei 67%-200% közötti értékkel szerepelnek. Ez a „**Kiemelkedő tudományos, kutatói munkásság**” kategóriában 0 vagy 10 pontot ér a „**teljesítési minimum**” típusban az MTA doktori követelmények 67% esetén. További maximum 40 vagy 50 pont sorsáról döntenek a „**további adható pontok**” típusban, az MTA doktori követelmények 67% feletti értékektől függően, a maximum 200 pontos egyetemi tanári pályázati rendszerben.

---

⁴ Értékelő lapok, <https://www.mab.hu/2019/09/16/egyetemi-tanari-palyazat/>

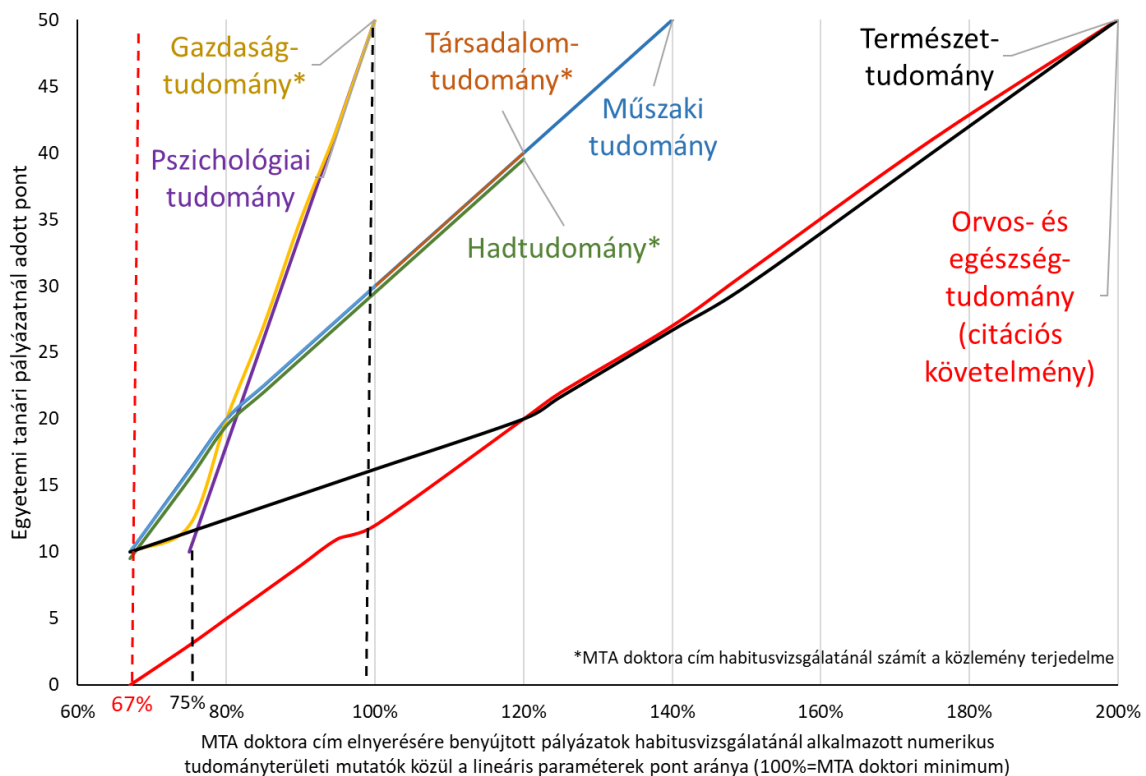
*Társadalomtudomány esetén a teljesítmény minimum: 13 pont, adható további pontok száma: 17

** Gazdaságtudomány esetén a teljesítmény minimum: 6 pont, adható további pontok száma: 4

1. ábra: Egyetemi tanári pályázat értékelési kategóriái teljesítési minimum feltüntetésével

Forrás: Egyetemi tanári pályázat

Az egyetemi tanári pályázat teljesítéséhez minimum 160 pont elérése szükséges, melynek az egyes tevékenységi pillérekre lebontott pontozását az 1. ábra szemlélteti. Láthatjuk, hogy az oktatási tapasztalat és a kiemelkedő tudományos, kutatói munkásság pillérjeiben 50-50 pont teljesíthető. Az oktatásfejlesztés és a fiatal oktatók tudományos munkájának vezetése pillérek 30-30 pontot, a további 4 pillér egyenként maximum 10 pontot érnek. A teljesítési minimum alapján látszik, hogy az MTA doktori követelményrendszernek teljesítési aránya nagyban hozzájárulhat a sikeres egyetemi tanári pályázathoz.

2. ábra: Az egyetemi tanári pályázat, kiemelkedő tudományos és kutatói munkásságnál szerezhető pontok kapcsolata az MTA doktora habitusvizsgálattal

Forrás: Egyetemi tanári pályázat

Az alábbi tudományterületek esetén az MTA doktori habitusvizsgálatnál

- a **gazdaságtudományok**nál,
- a **társadalomtudományok**nál (állam- és jogtudományok, közigazgatás-tudományok, média- és kommunikációs tudományok, politikatudományok, rendészettudományok, szociológiai tudományok),
- a **hadtudományok**nál,

csak olyan közleményre adható pont, amely⁵:

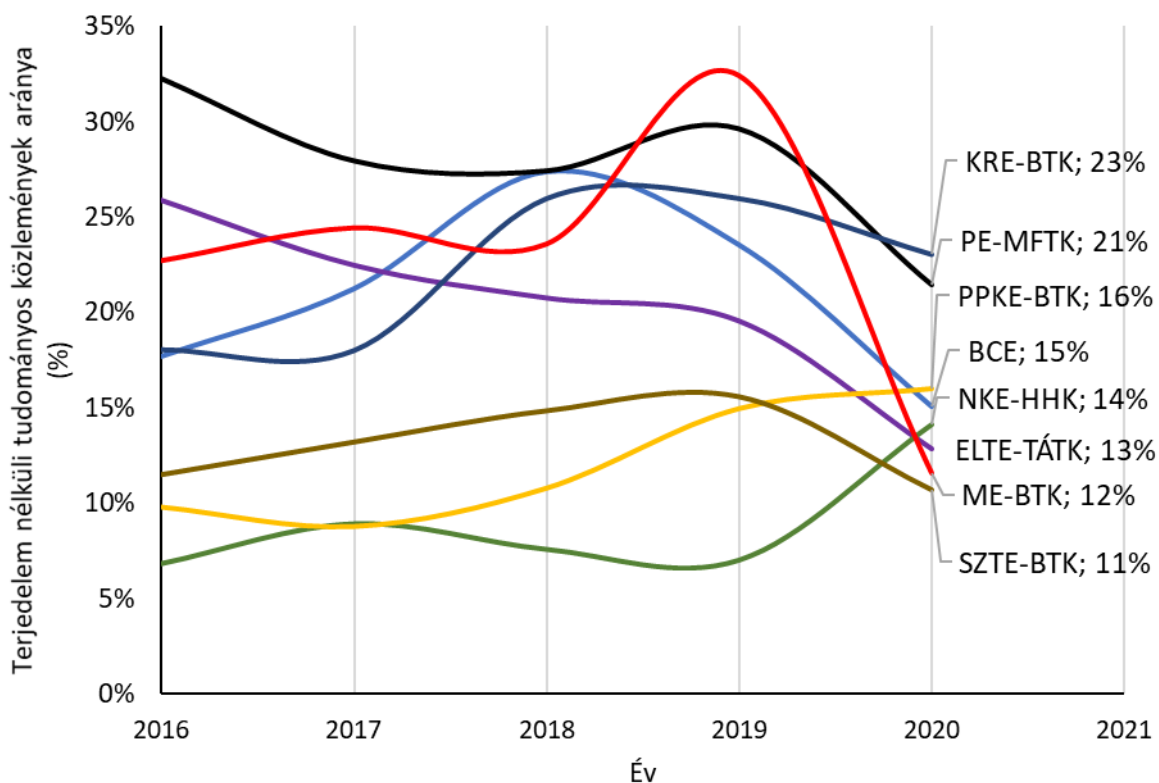
- tudományos,
- van ISBN/ISSN száma,
- és fel van tüntetve a publikáció hossza illetve **terjedelme** az MTMT-ben. (Mivel a közlemény hosszával arányosított a közleményre és a hivatkozásra adott pont.)

Mivel a könyvtárosok, a nyilvánossá tett közlemények esetén több esetben nem látják a közlemény elektronikus verzióját, ezért terjedelem nélkül

- **admin láttamozzák,**
- **egyeztetik**
- és **hitelesítik**

a közleményt.

⁵ Az MTA Gazdaság- és Jogtudományok Osztályának doktori követelményrendszere, https://mta.hu/data/dokumentumok/doktori_tanacs/IX.%20Osztyaly/2019/9GJO_DoktoriMinimumkovetelmenyekTara_20190628tol.pdf

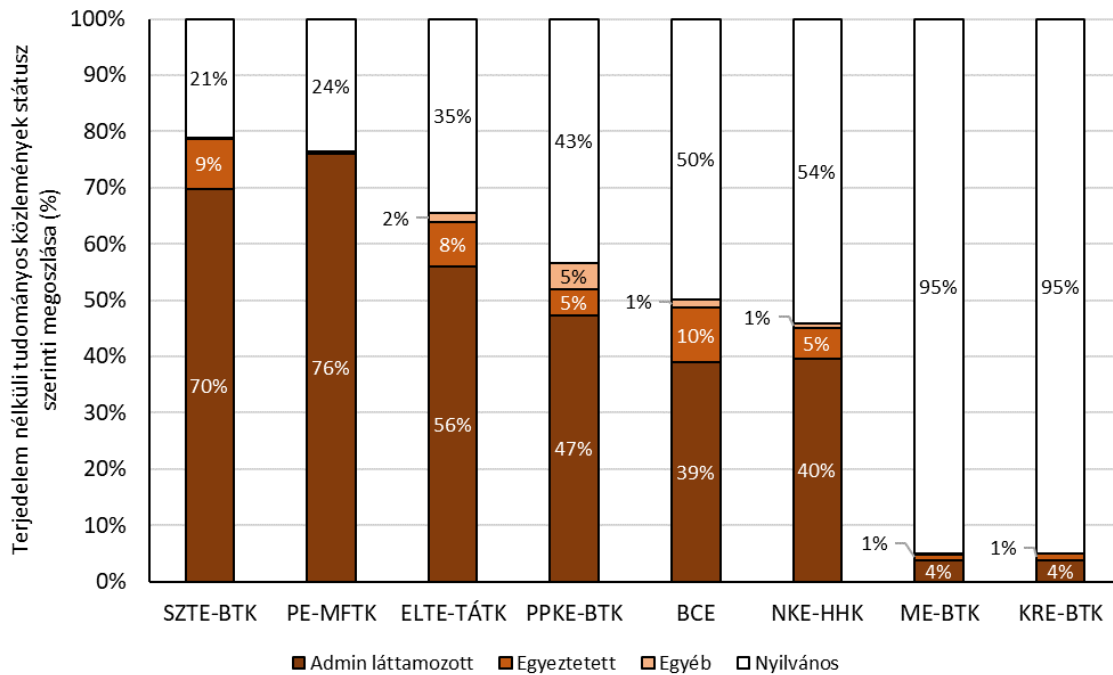
3. ábra⁶: Társadalom-, bölcsész- és hadtudományi karok terjedelem nélküli tudományos közleményeinek az aránya⁷

Forrás: MTMT

A 3. ábrán jól látszik, hogy az egyes karok eltérő arányban rendelkeznek terjedelem jelölése nélküli közleményekkel. A legmagasabb ilyen értékkel a KRE-BTK rendelkezik (23%), éves bontásban ennél az egyetemenél 2016 és 2020 között a legmagasabb arány a 2018-as és 2019-es közleményeknél található, 26-26 %-kal. A legjobb teljesítményt ezen a téren, tehát a legkisebb terjedelem megjelölés nélküli közlemény aránnyal az SZTE-BTK bír (11%), éves bontásban a 2019. évi közlemények körében a legmagasabb az arány (16%).

⁶ Rövidítések: Eötvös Loránd Tudományegyetem, Társadalom-tudományi Kar=ELTE-TÁTK; Budapesti Corvinus Egyetem=BCE; Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar=NKE-HHK; Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar=PPKE-BTK; Szegedi Tudományegyetem, Bölcsész- és Társadalom-tudományi Kar=SZTE-BTK; Pannon Egyetem, Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar=PE-MFTK; Károli Gáspár Református Egyetem, Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar=KRE-BTK; Miskolci Egyetem, Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar=ME-BTK.

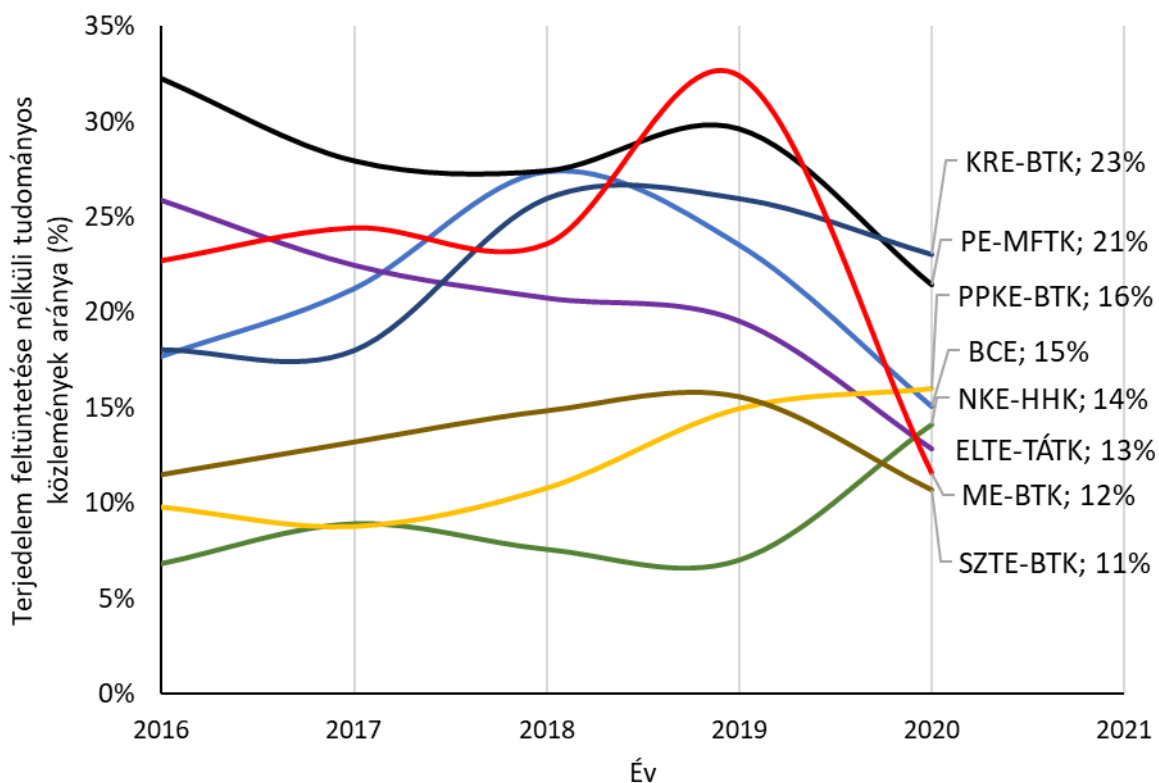
⁷ Budapesti Corvinus Egyetem (BCE) esetén nincs kari bontás az MTMT-ben!

4. ábra: Terjedelm feltüntetése nélküli tudományos közlemények száma státusz alapján csoportosítva

Forrás: MTMT

A 4. ábrán a 3. ábrán látott karok közleményeinek könyvtári jóváhagyási státuszát láthatjuk. Ebben a tekintetben sokkal jelentősebb különbségeket figyelhetünk meg az egyes intézmények között. Míg a KRE-BTK és az ME-BTK esetében mindössze 4 %-os az „admin láttamozott” közlemények aránya 5 év viszonylatában, addig az SZTE-BTK esetében ez jóval magasabb 70%. Ennél a PE-MFTK értéke magasabb (76%), ami azért igen meglepő eredmény, mert a kar esetében jelentős a terjedelm megjelölés nélküli közlemények aránya.

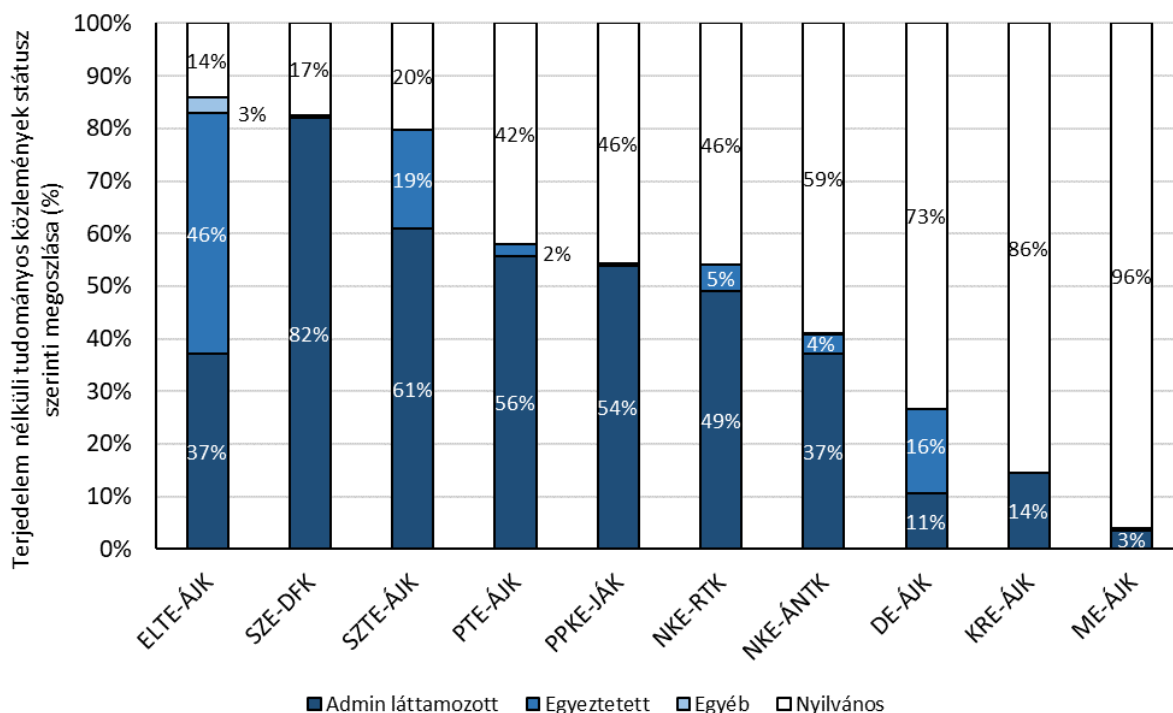

5. ábra⁸: Állam-, jog-, nemzetközi- és rendészettudományi karok terjedelem megjelölés nélküli tudományos közleményeinek az aránya

Forrás: MTMT

Az 5. ábrán hasonló összevetést láthatunk az állam-, jog-, nemzetközi- és rendészettudományi karok terjedelem megjelölés nélküli közleményeinek alakulásáról. A legmagasabb terjedelem feltüntetése nélküli közlemény aránnyal a DE-ÁJK (30%), a PPKE-JÁK (27%) és az ME-ÁJK (20%) rendelkeznek. A legalacsonyabb értékekkel az SZTE-ÁJK (7%), a PTE-ÁJK (8%) és a KRE-ÁJK (9%) szerepelnek.

⁸ Rövidítések: Eötvös Loránd Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar=ELTE-ÁJK; Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar=NKE-ÁNTK; Szegedi Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar=SZTE-ÁJK; Debreceni Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar=DE-ÁJK; Pécsi Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar=PTE-ÁJK; Miskolci Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar=ME-ÁJK; Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Jog- és Államtudományi Kar=PPKE-JÁK; Károli Gáspár Református Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar=KRE-ÁJK; Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Rendészettudományi Kar=NKE-RTK; Széchenyi István Egyetem, Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar=SZE-DFK.

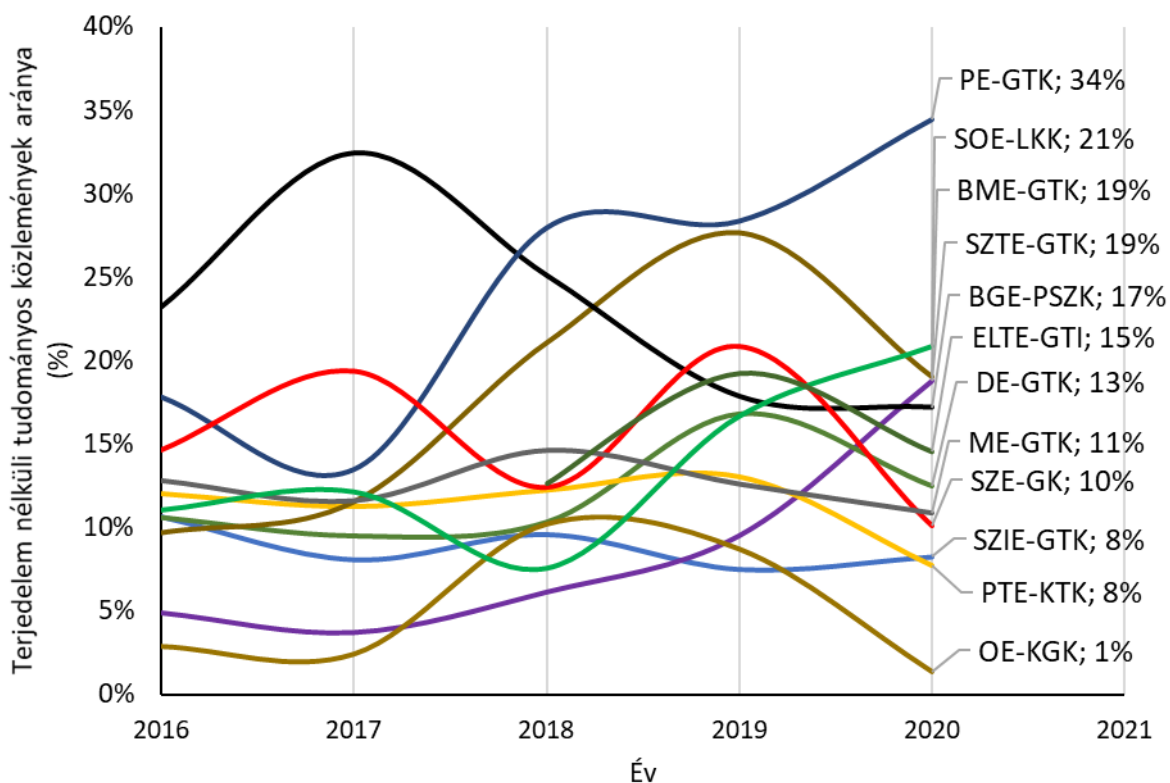

6. ábra: Terjedelem feltüntetése nélküli tudományos közlemények aránya státusz alapján csoportosítva

Forrás: MTMT

A 6. ábra a közlemények státuszának megoszlását foglalja össze az 5. ábra karjainak körében. Ezen a legmagasabb „admin látamozott” közlemény aránnyal az SZE-DFK (82%), az SZTE-ÁJK (61%) és a PTE-ÁJK (56%) vannak jelen. Ehhez képest az ME-ÁJK (3%), a DE-ÁJK (11%) és a KRE-ÁJK (14%) „admin látamozott” arányai jóval elmaradnak.

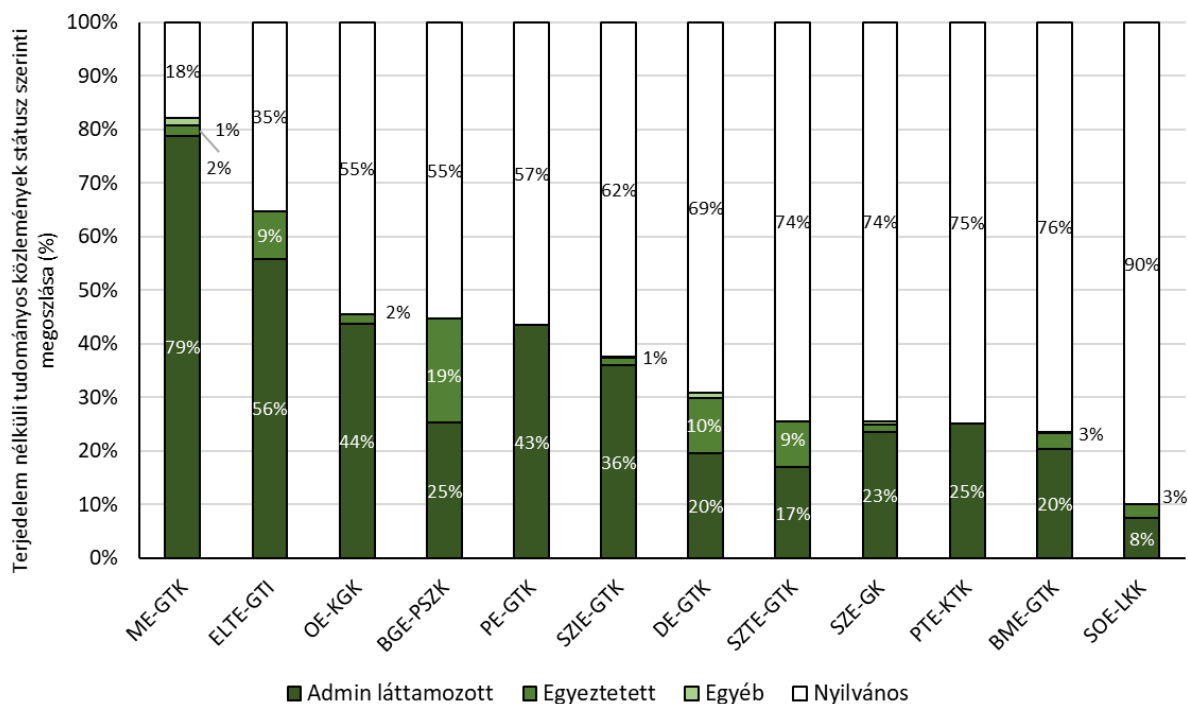

7. ábra⁹: Közgazdaság- és gazdaságtudományi karok terjedelem feltüntetése nélküli tudományos közleményeinek az aránya

Forrás: MTMT

A 7. ábra a közgazdaság- és gazdaságtudományi karok terjedelem feltüntetése nélküli közleményeinek arányát mutatja. A legmagasabb értékekkel a PE-GTK (34%), SOE-LKK (21%) és a BME-GTK (19%) rendelkeznek, míg a legjobb arányokat az OE-KGK (1%), a PTE-KTK (8%) és a SZIE-GTK (8%) érték el.

⁹ Rövidítések: Budapesti Gazdasági Egyetem, Pénzügyi és Számviteli Kar=BGE-PSZK; Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar=BME-GTK; Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar=DE-GTK; Eötvös Loránd Tudományegyetem, Gazdálkodástudományi Intézet=ELTE-GTI; Miskolci Egyetem, Gazdaságtudományi Kar=ME-GTK; Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar=OE-KGK; Pannon Egyetem, Gazdaságtudományi Kar=PE-GTK; Pécsi Tudományegyetem, Közgazdaságtudományi Kar=PTE-KTK; Soproni Egyetem, Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar=SOE-LKK; Széchenyi István Egyetem, Kautz Gyula Gazdaságtudományi Kar=SZE-GK; Szegedi Tudományegyetem, Gazdaságtudományi Kar=SZTE-GTK; Szent István Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar=SZIE-GTK.

8. ábra: Terjedelem feltüntetése nélküli tudományos közlemények aránya státusz alapján csoportosítva

Forrás: MTMT

A státuszukat tekintve a legtöbb „admin láttamozott” közleménnyel az ME-GTK (79%) rendelkezik, ezt az ELTE-GTI (56%) és az OE-KGK (44%) követi. A legkevesebb ilyen közleménnyel a SOE-LKK (8%) és a SZTE-GTK (17%) bírnak.

Javaslatok

Az elemzésben a hazai intézmények karjait elemeztük a terjedellel megjelölt közleményeik mentén. A problémakör alapvetően technikai jellegű, főleg a szerző és a könyvtár adminisztrátorainak feladatai közé tartozik. Az egyetemi tanári és MTA doktori követelményrendszer szempontjából további pontokat jelenthet ez a precizitás, melyre kifizetődő kiemelt figyelmet fordítani.

Javaslatainkat kettő pontban fogalmazzuk meg:

- a korábbi közlemények terjedeleme adatának pótlását,
- az admin láttamozás feltétele legyen a terjedeleme megléte, ha a könyvtáros hiányzó terjedelmet talál akkor kérje be a szerzőtől az adatot és utána hagyja jóvá.

Melléklet

1. táblázat: Társadalom-, bölcsész- és hadtudományi karok terjedeleme megjelölés nélküli tudományos közleményeinek aránya éves bontásban

Év	BCE	ELTE-TÁTK	KRE-BTK	ME-BTK	NKE-HHK	PE-MFTK	PPKE-BTK	SZTE-BTK
2016	18%	26%	18%	23%	7%	32%	10%	12%
2017	21%	22%	18%	24%	9%	28%	9%	13%
2018	27%	21%	26%	24%	8%	27%	11%	15%
2019	24%	20%	26%	32%	7%	30%	15%	16%
2020	15%	13%	23%	12%	14%	21%	16%	11%
Összesen	22%	20%	23%	23%	9%	29%	12%	13%

Forrás: MTMT

2. táblázat: Társadalom-, bölcsész- és hadtudományi karok terjedeleme feltüntetése nélküli tudományos közlemények aránya státusz alapján csoportosítva

Intézmény	Admin láttamozott	Egyeztetett	Egyéb	Nyilvános
BCE	39%	10%	1%	50%
ELTE-TÁTK	56%	8%	2%	35%
KRE-BTK	4%	1%	0%	95%
ME-BTK	4%	1%	0%	95%
NKE-HHK	40%	5%	1%	54%
PE-MFTK	76%	0%	0%	24%
PPKE-BTK	47%	5%	5%	43%
SZTE-BTK	70%	9%	0%	21%

Forrás: MTMT

3. táblázat: Állam-, jog-, nemzetközi- és rendészettudományi karok terjedeleme megjelölés nélküli tudományos közleményeinek aránya éves bontásban

Év	DE-ÁJK	ELTE-ÁJK	KRE-ÁJK	ME-ÁJK	NKE-ÁNTK	NKE-RTK	PPKE-JÁK	PTE-ÁJK	SZE-DFK	SZTE-ÁJK
2016	14%	15%	15%	31%	13%	8%	7%	3%	38%	5%
2017	10%	12%	15%	28%	7%	7%	7%	6%	28%	5%
2018	17%	14%	12%	24%	10%	10%	10%	7%	26%	6%
2019	16%	16%	14%	22%	9%	11%	11%	9%	32%	7%
2020	30%	19%	9%	20%	17%	12%	27%	8%	14%	7%
Összesen	16%	15%	13%	26%	11%	10%	11%	6%	27%	6%

Forrás: MTMT

4. táblázat: Állam-, jog-, nemzetközi- és rendészettudományi karok terjedeleme feltüntetése nélküli tudományos közlemények aránya státusz alapján csoportosítva

Intézmény	Admin láttamozott	Egyeztetett	Egyéb	Nyilvános
DE-ÁJK	11%	16%	0%	73%
ELTE-ÁJK	37%	46%	3%	14%
KRE-ÁJK	14%	0%	0%	86%
ME-ÁJK	3%	0%	0%	96%
NKE-ÁNTK	37%	4%	0%	59%
NKE-RTK	49%	5%	0%	46%

Intézmény	Admin láttamozott	Egyeztetett	Egyéb	Nyilvános
PPKE-JÁK	54%	0%	0%	46%
PTE-ÁJK	56%	2%	0%	42%
SZE-DFK	82%	1%	0%	17%
SZTE-ÁJK	61%	19%	0%	20%

Forrás: MTMT

5. táblázat: Közgazdaság- és gazdaságtudományi karok terjedelem megjelölés nélküli tudományos közleményeinek az aránya státusz alapján csoportosítva

Év	BGE-PSZK	BME-GTK	DE-GTK	ELTE-GTI	ME-GTK	OE-KGK	PE-GTK	PTE-KTK	SOE-LKK	SZE-GK	SZIE-GTK	SZTE-GTK
2016	23%	10%	11%		13%	3%	18%	12%	11%	15%	11%	5%
2017	32%	12%	10%		12%	2%	14%	11%	12%	19%	8%	4%
2018	25%	21%	10%	13%	15%	10%	28%	12%	8%	12%	10%	6%
2019	18%	28%	17%	19%	13%	9%	28%	13%	17%	21%	7%	9%
2020	17%	19%	13%	15%	11%	1%	34%	8%	21%	10%	8%	19%
Összesen	24%	19%	12%	15%	12%	6%	26%	11%	14%	15%	9%	7%

Forrás: MTMT

6. táblázat: Közgazdaság- és gazdaságtudományi karok terjedelem feltüntetése nélküli tudományos közlemények aránya státusz alapján csoportosítva

Intézmény	Admin láttamozott	Egyeztetett	Egyéb	Nyilvános
BGE-PSZK	25%	19%	0%	55%
BME-GTK	20%	3%	0%	76%
DE-GTK	20%	10%	1%	69%
ELTE-GTI	56%	9%	0%	35%
ME-GTK	79%	2%	1%	18%
OE-KGK	44%	2%	0%	55%
PE-GTK	43%	0%	0%	57%
PTE-KTK	25%	0%	0%	75%
SOE-LKK	8%	3%	0%	90%
SZE-GK	23%	1%	1%	74%
SZIE-GTK	36%	1%	0%	62%
SZTE-GTK	17%	9%	0%	74%

Forrás: MTMT

7. táblázat: Terjedelem megjelölés nélküli tudományos közlemények típus szerinti megoszlása 2016 és 2020 között

Intézmények	Összes tudományos közlemények száma (db)	Terjedelem feltüntetés nélküli közlemények száma (db)	Ebből folyóiratcikk (db)	Ebből könyv (db)	Ebből könyvrészlet (db)	Ebből konferenciaközlemény (db)	Ebből egyéb közlemények száma (db)
Társadalom-, bölcsész- és hadtudományi karkok							
BCE	8 574	1 844	234	70	354	268	918
ELTE-TÁTK	2 070	423	72	30	32	15	274
KRE-BTK	2 662	610	103	122	89	52	244
ME-BTK	1 788	420	59	37	27	9	288
NKE-HHK	2 993	260	63	35	34	43	85
PE-MFTK	982	283	44	15	29	5	190
PPKE-BTK	3 835	451	113	133	97	18	90
SZTE-BTK	6 058	809	97	129	167	67	349
Állam-, jog-, nemzetközi- és rendészettudományi karkok							
DE-ÁJK	1 370	225	46	28	34	4	113
ELTE-ÁJK	3 750	559	193	62	93	18	193
KRE-ÁJK	1 547	201	23	20	37	14	107
ME-ÁJK	2 172	554	46	26	64	16	402
NKE-ÁNTK	3 569	401	77	37	93	25	169
NKE-RTK	2 647	263	36	31	67	40	89
PPKE-JÁK	2 088	230	46	40	70	3	71
PTE-ÁJK	1 378	88	16	8	14	1	49
SZE-DFK	617	166	16	17	7	5	121
SZTE-ÁJK	1 946	113	29	23	29	5	27
Közgazdaság- és gazdaságtudományi karkok							
BGE-PSZK	1 006	237	17	7	23	37	153
BME-GTK	1 875	352	53	39	67	27	166
DE-GTK	1 773	214	53	7	41	41	72
ELTE-GTI	224	34	6	3	9	9	7
ME-GTK	1 739	217	18	7	59	36	97
OE-KGK	982	55	2	12	21	9	11
PE-GTK	1 191	304	15	28	80	44	137
PTE-KTK	1 322	147	2	9	22	14	100
SOE-LKK	584	80	2	4	25	7	42
SZE-GK	962	149	16	18	22	21	72
SZIE-GTK	3 968	356	27	30	133	25	141
SZTE-GTK	634	47	6	12	5	15	9

Forrás: MTMT